

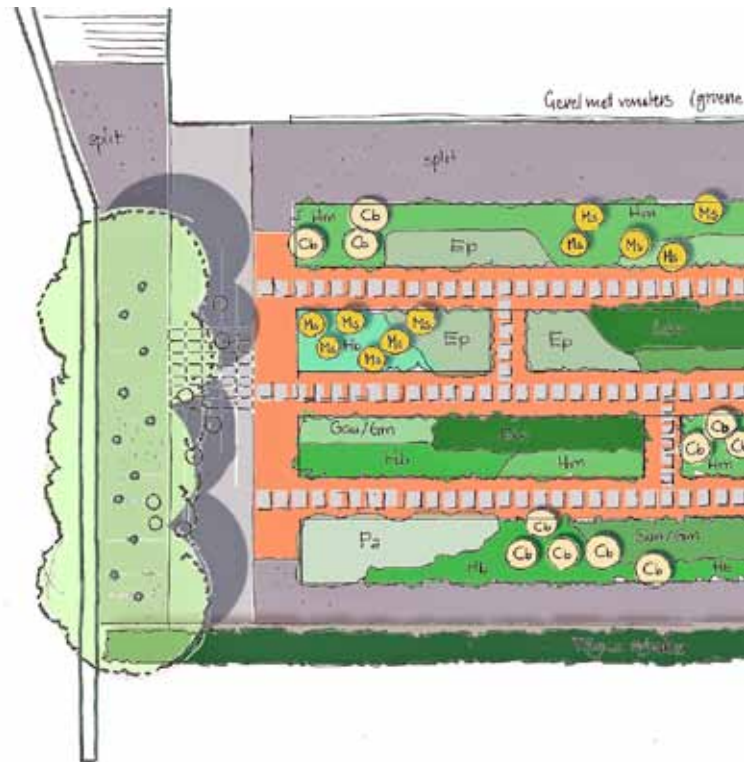

Primeur in Lochem: Transformatiedak

Hier is 'ie dan: het transformatiedak. En de gemeente Lochem heeft de primeur. We hebben het over het gebruiksdak op de parkeerkelder bij het nieuwe gemeentehuis.

Toegegeven: het is geen naam die eerder al circuleerde. Hij is speciaal voor dit artikel bedacht. Maar het transformatiedak is allerm minst een hol begrip. Het is een dak dat met zijn veranderende omgeving meegroeit.

In Lochem is dit laatste gewenst. De 'kleine landstad' heeft een compact historisch centrum. Toen de gemeente enkele jaren geleden fuseerde met Gorssel en andere kernen, moest er een nieuw gezamenlijk gemeentehuis komen. Het gebouw paste echter (letterlijk) niet in het compacte oude stadshart. Daarom besloot de gemeente uit te wijken naar het naastgelegen bedrijventerrein en dit te herontwikkelen tot een woon- en werklandschap dat deel uitmaakt van de stadskern. Het gemeentehuis staat er inmiddels; de verdere invulling van het groeiscenario zal de komende twintig jaar zijn beslag krijgen. Er valt veel te vertellen over dit gemeentehuis dat is ontworpen door het als zeer duurzaam bekend staande architectenbureau RAU. In het ontwerp zijn diverse duurzame maatregelen opgenomen op het gebied van energie, materialen en flexibel ruimtegebruik. Bovendien kan het gebouw bijna volledig in zijn eigen energiebehoefte voorzien. Maar we beperken ons hier vooral tot de transformatiefunctie. Want

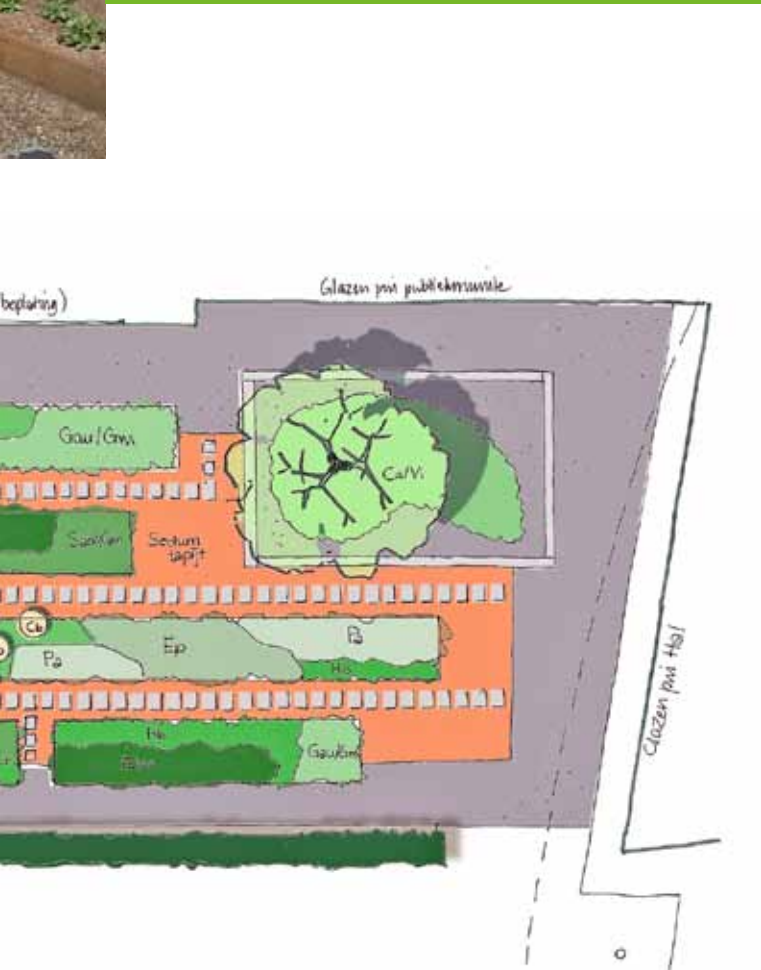
zo is de daktuin op de parkeergarage ook ingericht. Namens het bureau Rein Geurtsen & Partners was landschapsarchitecte Jacqueline Verhees verantwoordelijk voor de inrichting van zowel het omliggende terrein als van de daktuin. Ze koos voor twee totaal verschillende invullingen. "De daktuin ligt nu nog open en bloot", zegt ze. "Maar het gemeentehuis is zo ontworpen dat het mogelijk is functies 'aan te ritsen'. Dit noemen wij 'duurzaamheid in de tijd'."

Een van de opties is het aanritsen van een nieuwe schouwburg. Verhees: "De parkeerkelder wordt dan uitgebreid over het naastgelegen parkeerterrein. De daktuin daar bovenop groeit dan mee, maar wordt door de komst van de schouwburg dan wel een binnentuin. Daarmee komt de tuin volledig los van de omgeving. Daarom heb ik de tuin ook een geheel eigen karakter gegeven, namelijk dat van een daklandschap."

De landschapsarchitecte heeft de daktuin parallel aan het architectonisch hoogwaardige gemeentehuis "een architectonische invulling" gegeven. "De vrij harde, een beetje ongenaakbare uitstraling van het gebouw krijgt een verfijning door de reeks van opgetilde plantenbakken en het patroon van stapstenen. De beplanting zal veelvormig

Gemeentehuis

Gebruiksdak

en kleurrijk worden. Daarmee wil ik aangeven dat dit slechts de eerste stap is naar een gebied dat straks volledig van kleur zal verschieten.” (zie ook het artikel op pag 4-5 voor de verdere visie van Verhees op de inrichting van daktuinen, red.)

LOD-dak

De Lochemse daktuin is overigens een product van de Leven op Daken-partners BTL en Van Doorn. Een goede keuze, vindt Ritso Sikma die tijdens het bouwproject als projectleider tussenpersoon was tussen de architect en de feitelijke uitvoerders. Sikma is in dienst bij SmitsRinsma, een adviesbureau dat gespecialiseerd is in de inrichting van de buitenruimte.

“De LOD-partijen zijn in Lochem na een aanbesteding aan tafel aangeschoven”, zegt Sikma. “Beter zou het echter zijn geweest wanneer dit eerder al was gebeurd. Daar dringen wij bij onze opdrachtgevers doorgaans ook op aan. Ik moet bijvoorbeeld het eerste bestek nog tegenkomen dat uiteindelijk één op één wordt uitgevoerd. De Leven op Daken-partners zijn deskundige partijen die hierover goed kunnen meedenken en adviseren. Bovendien worden de budgetten al in een

De daktuin ligt nu nog vrij, maar wordt straks in een andere vorm mogelijk een binnentuin

vroeg stadium verdeeld, en dan is het een goede zaak als ook de dakprofessionals al in die fase kunnen meepraten.”

Sikma gelooft in de toekomst van daktuinen. “De keuze hiervoor heeft wel impact op de prijs. Het is van belang dat de opdrachtgever deze consequentie kent, net als de gevolgen voor het bouwproject als geheel. Vanuit onze adviesfunctie dringen wij er daarom altijd op aan dat concept en uitvoering goed op elkaar worden afgestemd. Denk aan zaken als afschot en dakbelasting. Een partij die de waterdichtheid en dakopbouw als één geheel aanbiedt plus de bijbehorende garanties, is hierbij zeer welkom. Ik denk dat deze aanpak in Lochem goed heeft uitgepakt. De nieuwbouw is nu klaar, maar op de mooie plaatjes van de tuin zullen we alleen nog even moeten wachten. Die moet eerst nog wat groeien.” *L*